

MUZEJ OTOKA BRAČA

IZVJEŠĆE O RADU ZA 2014. GODINU

1. SKUPLJANJE GRAĐE

1.3. Darovanje

Dana 18. kolovoza 2014. umirovljeni klesar Ivan - Jani Kralj iz Splitske (Riva 5) darovao je Muzeju otoka Brača sljedeće predmete:

1. klesarski čekić – „macu“ (510 : ŠKR 2154), 74 x 22 x 7,3 cm
2. dva klesarska lima – „laštare“ (510 : ŠKR 2155/1-2), 23,6 x 7 x 1,5 cm (debljina stijenke 0,7 cm) i 24,5 x 7,5 x 1,5 cm (debljina stijenke 1 cm)
3. klesarski klin – „kunj“ (510 : ŠKR 2156), 34 x 7,5 x 8 cm
4. šest malih klesarskih klinova – „punćota“ (510 : ŠKR 2157/1-6),
a) 9,7 x 3 x 3 cm   b) 9,8 x 2,9 x 3 cm   c) 10,3 x 2,5 x 2,5 cm
d) 10,6 x 3,7 x 4,5 cm   e) 12,5 x 3 x 3 cm   f) 13,5 x 2 x 2 cm

Dana 1. travnja 2014. Fanita Šantić, rođ. Škarić iz Postira (Vrilo 1) darovala je putni kovčeg od pruća (510 : ŠKR 2158), 45 x 65 x 28 cm

2. ZAŠTITA

2.1. Preventivna zaštita

Prostorije muzeja se često provjetravaju, vitrine i podovi se redovito Peru, a izlošci čiste.

Izrađena je nova staklena oplata vitrine u velikoj dvorani na prvom katu muzejske zgrade kao i staklena oplata i polica vitrine za izlaganje kamenih ulomaka u arheološkoj zbirci u prizemlju muzeja. Podovi prostorija na katu su izbrušeni i lakirani. Izrađen je drveni rukohvat za stepenište koje vodi u kriptu mauzoleja u arheološkoj zbirci te novi rukohvat i ograda stepeništa koje vodi na prvi kat muzeja.

Oličeni su zidovi arheološke zbirke i glavne prostorije u prizemlju te velika dvorana i prostorija koja predstavlja kuhinju na prvom katu muzejske zgrade.

U jesen 2014. godine nastavljeni su radovi na sanaciji novog dijela krovišta zgrade muzeja, kojima je obuhvaćeno uređenje oštećenog krovišta na području iznad tzv. velike dvorane (istočna strana) i male dvorane iznad stepeništa.

Obavljen je pregled i ispitivanje električnih instalacija i gromobranske instalacije.

Izrađen je plan evakuacije i spašavanja za Muzej otoka Brača.

Obavljen je pregled zaraženosti crvotočinom drvenih predmeta i stropa/poda u muzeju radi ocjene mogućnosti suzbijanja drvotočaca i sastavljanja ponude i troškovnika za fumigaciju fundusa i stropa muzejske zgrade.

2.2. Konzervacija / 2.3. Restauracija

Restauracija Rendićevog portreta supruge Olge Florio

- Izvođači radova: restaurator Giuseppe Savà, Frane Blažević, Zrinka Savà (Kranjčevićeva 1, 21000 Split)
- Portret Olge Florio, dimenzija 84 x 69 x 11 cm, pripada kulturno-povijesnoj zbirci Muzeja otoka Brača, s inventarnim brojem 331, a određeno je vrijeme je bio izložen u Galeriji „Ivan Rendić“ u Supetru. Portret supruge Ivana Rendića nastao je u Trstu 1873. godine. Izliven je u gipsanom reljefu te je postavljen u posebno izrađen okvir s ovalnim passpartuom. Mlada žena, glave oslonjene o desnu ruku, prikazana je u lijevom profilu do pojasa. Svojstvena Rendiću je lijepo modelirana draperija i minuciozno izrađena čipka te kosa.

Prilikom jednostavnog pregleda gipsanog reljefa uočene su sporadične nečistoće, mrlje od hrđe itd. Portret je izliven ili ranije restauriran amaterski, u punom volumenu s raznim umecima od zahrđale žice i komadima starog gipsa radi uštede na materijalu. Okvir u kojem je smješten reljef bio je u izrazito lošem stanju. Načinjen je od drva, vjerojatno iz roda četinjača, a ukrašen je lijevanim florealnim ornamentima od smola, kolofonija s punilima i sl., koji su dugogodišnjim stezanjem uglavnom otpali ili poskočili s podloge. Nedostajalo je oko 70% fragmenata, a oni koji su preostali su uglavnom bili ispucali i dobrim dijelom odlijepljeni od podloge. U istoj mjeri je bila

oštećena i pozlata. Nisu uočena strukturalna oštećenja od truleži ili crvotočine, drvo je ponegdje bilo ispucalo i neki su spojevi bili razdvojeni.

Tijekom restauracije otklopljen je okvir sa stražnje strane i izvučen gipsani reljef, izvedeno je mehaničko otprašivanje konstrukcije zračnim i mekim kistom i usisivanjem cjelokupne površine, pazeci da se ne odlome i zagube nestabilni dijelovi. Površina gipsanog reljefa je nakon osnovnog otprašivanja nježno čišćena blagim trljanjem „wishab“ gumicama i dotjerana kemijskim čišćenjem tensioaktivima pomoću vlažnih tampona. Izведен je retuš akrilnim bojama i nanesen je zaštitni vosak u tankom sloju. Drveni okvir je nakon otprašivanja očišćen kemijskim putem tamponiranjem tensioaktivnom mješavinom na pozlaćenim dijelovima, a na sirovo drvo je nanoseno zaštitno sredstvo protiv gljivica i crvotočine tipa „fentin“. Razdvojeni spojevi kao i raspucali dijelovi drvene konstrukcije su poravnani lijepljenjem i kitiranjem. Postojeći fragmenti ornamenata su konsolidirani podlijepljivanjem i ulijepljivanjem tutkalom, veće pukotine i oštećenja su kitirana sa sredstvom „Araldit sv i hv“, a manje lakune su zapunjene i poravnane akrilnim kitom. Zapunjene pukotine su poravnane do prihvatljive optičke mjere, jer su fragmenti dijelom savijeni i nije moguće savršeno poravnanje bez brušenja nastalog „vala“ na izvornim dijelovima, što je trebalo izbjegći. Dijelovi ornamenata koji su otpali i za koje ne postoji izvorni uzorak su modelirani u stilskom skladu s ostalima u glinamolu. Nakon restauracije i rekonstrukcije fragmenata ornamentike pristupilo se uzimanju djelomičnih njihovih otiska kako bi se izradile replike za mesta gdje u potpunosti nedostaju. Lijevani su u „araditu“ novi elementi, te su ulijepljeni na mesta gdje nedostaju. Manje su razlike istim kitom retuširane i na njima je dana podloga. Pozlata je retuširana isključivo na mjestima gdje nedostaje i rekonstruirana je u potpunosti na novim dijelovima. Dana je patina kako bi se uskladila s izvornim dijelovima pozlate i sve skupa je zaštićeno tankim slojem ketonskog laka.

Konzervatorsko restauratorski radovi na vjenčanici (kaputiću 510 ŠKR 335,suknji 510:ŠKR 333 i podsuknji 510:ŠKR 341), izvođač Hrvatski restauratorski zavod Zagreb

- Prema Ugovoru između Ministarstva kulture RH i HRZ-a tijekom 2014. godine izvršen je cjelovit konzervatorski zahvat na vjenčanici iz zbirke tekstila Muzeja otoka Brača. Cjelovito izvješće: HRZ Zagreb.

Preventivno konzerviranje zbirke tekstilnih predmeta iz Muzeja otoka Brača u Škripu, izvođač Hrvatski restauratorski zavod Zagreb

- Djelatnice Hrvatskog restauratorskog zavoda, s odjela za tekstil i papir Branka Regović, Gordana Car i Marija Zupčić boravile su na Braču u razdoblju od 21. do 23. listopada 2014., te su Muzeju otoka Brača izvršile preventivno konzerviranje zbirke tekstilnih predmeta (preventivno čišćenje, pohrana građe u beskiselinske kutije u muzejskom depou, izrada naljepnica i dr.) Cjelovito izvješće: HRZ Zagreb.

Konzervacija i restauracija drvenih predmeta iz fundusa Muzeja otoka Brača u Škripu

- Izvođači radova: restaurator Giuseppe Savà, Frane Blažević, Zrinka Savà (Kranjčevićeva 1, 21000 Split)
- Za jednu škrinju, prednja strana druge škrinje i tri putna kovčega iz inventara muzeja bili su potrebni hitni konzervatorski i restauratorski radovi kako bi se spriječilo daljnje propadanje uzrokovano štetnicima. Metalni dijelovi na njima su uglavnom zahrđali, bilo je potrebno čišćenje od prašine i ulijepljenih nečistoća po površini kožnih i drvenih materijala i dr.
  - Inventarna oznaka: 510:ŠKR 326 - Naziv: Prednja strana škrinje Dimenzije: 39,7 x 141 x 4 cm Materijal: Drvo Vrijeme: 16. / 17. stoljeće Mjesto nalaza / nabave: Sutivan Opis / stanje: Drvo je crvotočno. Pozlata se istrošila, na nekim mjestima se može vidjeti bolus.
  - Inventarna oznaka: 510:ŠKR 329 - Naziv: Putni kovčeg (bavul) Dimenzije: 54 x 90 x 50,5 cm Materijal: Drvo, koža, metal, papir Vrijeme: Početak 20. stoljeća Mjesto nalaza / nabave: Otok Brač Opis / stanje: Metalni dijelovi su zahrđali, unutrašnji pretinac je oštećen, kao i prugasti papir kojim je obložena unutrašnjost kovčega
  - Inventarna oznaka: 510:ŠKR 1893 - Naziv: Pomorska škrinja Dimenzije: 56,5 x 85 x 55 cm Materijal: Drvo, željezo Vrijeme: 16. stoljeće Mjesto nalaza / nabave: Otok Brač Opis / stanje: Škrinja je u jako lošem stanju, osobito unutrašnjost. Drvo je oštećeno crvotočinom, a željezo je zahrđalo.
  - Inventarna oznaka: 510:ŠKR 2019 - Naziv: Putni kovčeg (bavul) Dimenzije: 50 x 74 x 50 cm Materijal: Željezo Vrijeme: Početak 20. stoljeća Mjesto nalaza / nabave: Postira Opis / stanje: Željezo je korodiralo.

- Inventarna oznaka: 510:ŠKR 2020 - Naziv: Putni kovčeg (bavul) Dimenzije: 58 x 82 x 48 cm Materijal: Drvo, koža, metal Vrijeme: Početak 20. stoljeća Mjesto nalaza / nabave: Postira Opis / stanje: Drvo je crvotočno, a željezo je korodiralo.
- Prilikom izvođenja radova drvo i koža su mehanički očišćeni, sve je kemijski dezinficirano, konsolidirano i pripremljeno za kitiranje, s metalnih je dijelova uklonjena hrđa i konvertirana u stabilan kemijski spoj. Truli i nedostajući dijelovi su rekonstruirani, zaštićeni mikrokristalnim voskom, koža je ulaštена voskom i retuširana, pozlata je retuširana bojom i zlatnim listićima. Također, izvršene su manje rekonstrukcije lakuna epoksi kitom, a retuširanje lakuna izvedeno jer bajcevima i ketonskim bojama.

3. DOKUMENTACIJA

3.1. Inventarna knjiga

U 2014. godini inventarizirano je dodatnih 10 predmeta etnografske zbirke i 1 predmet kulturno-povijesne zbirke u računalnom programu M++.

Iz posebnog dijela kulturno-povijesne zbirke, nazvane *Knjige, fotografije i dopisnice*, čija je inventarizacija u tijeku, izdvojen je legat Đure Nazora kao zasebna zaokružena cjelina u računalnom programu M++. *Bibliografska zbirka Đure Nazora* obuhvaća djela pisaca koji su bili rodom Bračani ili su na neki drugi način bili povezani s Bračom, zatim hemerotečnu građu te rukopisnu i tiskanu građu o najvećem dalmatinskom otoku koju je sakupio učitelj Đuro Nazor iz Bobovišća na moru, stričević poznatog hrvatskog književnika Vladimira Nazora.

3.9. Ostalo

Dana 21. svibnja 2014. Stručno povjerenstvo Ministarstva kulture RH utvrdilo je svojstvo kulturnog dobra za etnografsku zbirku Muzeja otoka Brača u Škripu (Klasa: UP-I°-612-08/11-06/0797, Urbroj: 532-04-01-03-02/1-14-2). Etnografska zbirka broji 440 predmeta kao što su kućne potrepštine i razni alati vezani uz tradicionalne gospodarske grane kojima su se u prošlosti bavili stanovnici Brača. Izrađeni su od različitih materijala, najviše drva i metala.

Predmeti zbirke, koji potječu s otoka Brača većim su dijelom prikupljeni u ranim godinama postojanja Muzeja, osnovanog 1979. godine kupnjom i darovanjem. Zbirka izborom predmeta ilustrira svakodnevni život bračkih težaka uglavnom s prijelaza iz 19. u 20. stoljeće, iako su neki od njih, poput alata za zemljoradnju (motike, mašklini domaće izrade) ili onih vezanih uz ovčarstvo (škare, grebeni, ovčji ovratnici) u uporabi od srednjeg vijeka, a i danas su aktualni. Maslina i vinova loza su drevne hraniteljice otočana pa muzej posjeduje alate vezane uz maslinarstvo (npr. strugač kore, posuda za ulje) te vinogradarstvo (vinoriz, vinogradarske pumpe) i vinarstvo (mjerna posuda, bačvarski alati – bradve, blanje, turpije, noževi, svrdla, itd.), gospodarske grane koje su donijele Bračanima prosperitet u drugoj polovici 19. st. i čija je propast krajem tog istog stoljeća uzrokovala njihovo masovno iseljavanje u prekoceanske zemlje. Nije izostavljena ni djelatnost po kojoj je Brač još uvijek poznat, a to je obrada kamena (klesarski čekići domaće izrade različitog oblika vezanog uz primjenu, dizalica za kamen, kugla za transport, itd.). O ribarstvu svjedoče predmeti poput pribora za stvaranje buke, petrolejske svjetiljke – „petromaksa“ i starijeg tipa ribarske svjetiljke, a o nekoć vrlo razvijenom pčelarstvu dimilica i drveni okviri iz kamenih košnica. U etnografskoj zbirci je zastupljeno i oruđe obrtnika: kovača, (kovačka klješta domaće izrade), postolara (drveni postolarski kalupi domaće izrade, itd.) i zlatara (alati za obradu plemenitih metala, zlatarske škrinje). Karbidne lampe, korištene u razne svrhe, podsjećaju posjetitelje na postojanje rudnika bitumena u blizini Škripa u razdoblju od sredine 18. do kraja 19. stoljeća. O kulturi prehrane i pripremanja hrane svjedoče predmeti poput ručnog žrvnja, mlinskog mehanizma iz jedne od bračkih vjetrenjača, ormarića za hranu, mjehova, kuhinjskog pribora (npr. lanci, žarači, pržionici za kavu domaće izrade, setovi jedaćeg pribora njemačke izrade, itd) i posuđa za kuhanje (metalni kotlovi, najviše iz Češke), serviranje (tanjuri od kamenine mahom iz Bavarske i Češke) i čuvanje hrane (keramičke posude). Od odjevnih predmeta, etnografska zbirka posjeduje pastirsku jaknu i muške hlače od vune autohtone ovce pramenke te pastirske opanke, također domaće izrade.

6. STRUČNI RAD

6.8. Stručno usavršavanje

Kustosica Andrea Matoković je sudjelovala na tematskoj radionici „Muzejske publikacije za djecu i mlade“, održanoj u prostorijama Muzejskog dokumentacijskog centra u Zagrebu 27. listopada 2014. godine.

Kustosica Andrea Matoković je sudjelovala na radionici / seminaru na temu rada u muzejskoj dokumentaciji (M++), održanoj u prostorijama Muzeja grada Splita 9. prosinca 2014.

6.9. Stručna pomoć i konzultacije

Francuski dokumentarni film o krajolicima sniman na Braču 8. svibnja 2013. godine, u čijem pripremanju su sudjelovali i djelatnici Centra za kulturu Brač, premijerno je prikazan na televizijskom kanalu Arte 10. veljače 2014. godine u 17:45 sati.

Djelatnici Centra za kulturu Brač daju savjete učenicima osnovnih i srednjih škola pri rješavanju zadataka vezanih uz kulturnu prošlost zavičaja i pružaju stručnu pomoć studentima pri izradi seminarskih, završnih i diplomskih radova. Surađuju sa školskim profesorima u pripremanju materijala za izvođenje terenske nastave. Turističkim vodičima pružaju potrebne informacije o prošlosti i sadašnjosti otoka Brača.

9. IZLOŽBENA DJELATNOST

Izložba fotografija bračkih kapelica u centru Poljud (Domu HV-a Lora) u Splitu

Autor izložbe: general Wolfgang Wosolsobe, direktor vojnog osoblja Europske unije

Naziv izložbe: **Izložba fotografija bračkih kapelica generala Wosolsobea u Splitu**

Organizatori: Centar za kulturu Brač u suradnji s Glavnim stožerom Oružanih snaga RH i Hrvatskom ratnom mornaricom

Mjesto održavanja i prostor: Kongresno-ugostiteljski centar „Poljud“ (bivši Dom HV-a), Poljudsko šetalište 1, Split

Vrijeme trajanja: 6. – 13. lipnja 2014.

Autori stručne koncepcije: Jasna Damjanović, Andrea Matoković

Autori likovnog postava: Jasna Damjanović

Opseg: 32 fotografije

Web adresa:

<http://www.morh.hr/hr/vijesti-najave-i-priopcenja/najave/9848-izlozba-fotografija-brackih-kapelica-general-a-wosolsobe-a-u-splitu.html>

Vrsta: umjetnička, pokretna

Tema: bračke crkve i kapelice

Korisnici: vojno osoblje i šira publika

General pukovnik Wolfgang Wosolsobe, rođen 1955. godine u Beču u Austriji, izabrao je vojnu karijeru u Austrijskim vojnim snagama. Ovaj izbor donio mu je brojne međunarodne dužnosti, a trenutno obavlja dužnost direktora vojnog osoblja Europske unije. Zahvaljujući prijateljima iz Hrvatske, otkrio je otok Brač na kojem je tijekom dva ljeta kamerom bilježio kapelice koje je pronalazio hodajući bračkim šikarama. Strast fotografiranja i otkriće stoljetnih svjedoka povijesti i vjere te napornog rada i nadanja brojnih generacija rezultiralo je ovom izložbom. U nazočnosti autora izložbe i brojnih predstavnika Oružanih snaga RH i Hrvatske ratne mornarice kustosica Andrea Matoković je otvorila izložbu generalovih fotografija iz fundusa Muzeja otoka Brača, koja se mogla razgledati u radno vrijeme Kongresno-ugostiteljskog centra „Poljud“, radnim danom od 8:00 do 16:00 sati. Ulaz je bio slobodan.

11. EDUKATIVNA DJELATNOST

11.1. Vodstva

Omogućeno je organizirano vodstvo za građanstvo, prilagođeno dobnim skupinama i interesima posjetitelja. Vođeni smo idejom da bi muzej posjetiteljima trebao biti polazišna točka u upoznavanju povijesti, kulture i prirodnih osnova otoka Brača. Trudimo se kroz priču udahnuti život nijemim muzejskim predmetima i učiniti ih dijelovima slagalice, koja će dati cjelovitu sliku o najvećem dalmatinskom otoku. Ciljana publika nisu isključivo strani turisti, koji kroz razgovor o Braču žele saznati nešto više i o hrvatskoj povijesti općenito, nego i hrvatski građani, uključujući i same Bračane, koji žele osvježiti znanje o zavičaju. U vođenju nastojimo biti informativni i zanimljivi, jer nam je namjera educirati posjetitelje i istovremeno im priuštiti kvalitetnu zabavu. Kao i svake godine, muzej su su posjetili članovi različitih

udruga, djelatnici kulturnih ustanova i organizacija s područja uprave te sudionici manifestacija koje su se održavale na Braču, kao što su npr. sudionici 7. Bračkog ljetnog međunarodnog karnevala (12. – 18. rujna) i brojne skupine sudionika 35. Susreta Matice umirovljenika Dalmacije na Braču (24. – 26. listopada). Strani novinari i predstavnici turističkih agencija kroz posebno organizirane šetnje muzejom i okolicom su imali priliku upoznati otok.

Posebna pažnja se posvećuje vođenju predškolskih i školskih grupa. Godine 2014. muzej su posjetile brojne organizirane skupine profesora i učenika hrvatskih osnovnih i srednjih škola, kao i sveučilišnih profesora i studenata na studijskom putovanju. Kroz muzej smo proveli 13 skupina učenika osnovnih škola iz Hrvatske, 1 skupinu iz Slovačke, 2 skupine hrvatskih srednjoškolaca, 1 skupinu francuskih srednjoškolaca te skupinu studenata Akademije vizualnih umjetnosti iz Ljubljane.

Dana 23. svibnja 2014. muzej su posjetili sudionici seminara „Suhozid-turistička atrakcija“ organiziranog u partnerstvu lokalne Udruge za otočki razvoj Brač, te francuske suhozidne organizacije APARE i Francuske ambasade u Hrvatskoj.

11.2. Predavanja

Središnja tema Noći knjige 2014. u Narodnoj knjižnici Supetar 23. travnja 2014. godine bio je Herkul. Svoje znanje o Herkulu obogatili su i osnovnoškolci kroz predavanje Andree Matoković, kustosice Muzeja otoka Brača u Škripu. U edukativnom predstavljanju slikovnice „Herkul na Braču“, koja je nastala kao rezultat radionice u okviru prošlogodišnjih „Muzejskih pričalica“, upoznali su Herkula, sve njegove zadatke, brojne mitološke priče, a sve ilustrirano dječjim crtežima. Kao i predškolci i učenici su na kraju predavanja pokazali i svoje zavidno znanje u rješavanju zadatka koja im je kustosica zadala, a najuspješniji su nagrađeni spomenutom slikovnicom.

11.4. Ostalo

19. muzejska edukativna akcija povodom Međunarodnog dana muzeja „(BEZ) VEZE“

- Muzej otoka Brača u Škripu se i ove godine uključio u akciju zavičajnom temom naslovljenom „Brački obiteljski dub“. Dub bračkih obitelji doista je svjetsko stablo:

korijen mu seže u dubinu otočkog krša, a krošnja mu se razgranala preko oceana i kontinenata. Muzeji čuvaju uspomene iz prošlosti zavičaja koje pripovijedaju o našim precima. Stoga potomci brojnih bračkih iseljenika iz dalekih zemalja biraju upravo naš muzej kao polazište u potrazi za svojom obitelji. Time muzej postaje mjesto radosnog susreta i povezivanja davno izgubljenih rođaka.

Namjera nam je bila u ovaj projekt uključiti udruge i bračke osnovne škole s ciljem što bolje zajedničke suradnje na očuvanju baštine našeg otoka. Na naš poziv za sudjelovanje u muzejskoj akciji odazvale su se OŠ „Supetar“, OŠ „Pučišća“ i OŠ „Bol“. U suradnji s kustosicom Muzeja otoka Brača, a uz vodstvo učitelja i nastavnika, učenici su izradili rodoslovna stabla. Prvi zadatak im je bio sastaviti popis rođaka i predaka uz pomoć obitelji i saznati kakvu zanimljivu anegdotu iz obiteljske prošlosti. Rodoslovna stabla su rađena u obliku plakata različitim tehnikama. Neki od učenika su osmislili i vlastite grbove po uzoru na one koji se mogu vidjeti diljem otoka, u skladu s njihovim vlastitim željama, interesima i vrlinama, što je poticaj za istraživanje zavičajne kulturne baštine, a i pridonosi podizanju svijesti o njihovoj vlastitoj vrijednosti.

Na završnoj svečanosti u Muzeju otoka Brača u Škripu izloženi su učenički radovi. Kustosica je održala kratku prezentaciju o grbovima kojom je, uz brojne ilustracije, upoznala sudionike s osnovnim pravilima heraldike. Skrenula im je pažnju na skulpturu izloženu u muzeju koja predstavlja heraldičke simbole obitelji Cerineo, čiji se dvorac nalazi u Škripu. Djeca su zatim crtala grbove, a za dodatno nadahnuće pripremili smo im i malu zakusku. Ugodno druženje je zasladila torta koju je krasio natpis „Brački obiteljski dub“.

12. ODNOSI S JAVNOŠĆU (PR)

12.1. Press

Kronika Splitsko-dalmatinske županije, siječanj 2014., publikacija

Časopis TZG Supetar“Supetar Welcomes You“ (naslovna fotografija i prilog u časopisu)

Bilten Grada Supetra, lipanj 2014., publikacija i web publikacija

- <http://braconline.com.hr/bracke-vijesti/brac-zanimljivosti/15598-bilten-grada-supetra.html>
- <https://app.box.com/s/gccf52lvw3kgvykknmrd>

Noć muzeja 2014.

- Radić, Ivica. Bračani „oživili“ mitskoga junaka // Slobodna Dalmacija (Split, 2. 2. 2014.), str. 16.
- <http://nocmuzeja.hr/popis-muzeja/muzej-otoka-braca/>
- <https://hr-hr.facebook.com/nocmuzeja.hr>
- <http://braconline.com.hr/bracke-vijesti/vijesti-iz-kulture/15221-noc-muzeja-u-muzeju-otoka-braca-u-skripu.html>
- https://hr-hr.facebook.com/events/724511690900478/?viewer_id=0
- <https://hr-hr.facebook.com/pages/wwwbraconlinecomhr/12843205999>
- <https://hr-hr.facebook.com/pages/SVIJET-KAO-CVIJET/142376439181765>
- <http://ss-bol.skole.hr/>
- http://ss-bol.skole.hr/?news_hk=1&news_id=216&mshow=874#mod_news
- http://ss-bol.skole.hr/?news_hk=1&news_id=214&mshow=874#mod_news
- <https://hr-hr.facebook.com/tzgspupetar>
- <https://eventviva.com/events/croatia/splitsko-dalmatinska/split>
- <https://eventviva.com/event/724511690900478>
- <https://hr-hr.facebook.com/pages/Pu%C4%8Di%C5%A1%C4%87a/196125657168105>
- <http://www.boljani.info/kronika>
- <https://hr-hr.facebook.com/pages/BRAss%C4%8CUTA-PU%C4%8CI%C5%A0%C4%86A/216913219025>
- <http://braconline.com.hr/bracke-vijesti/vijesti-iz-kulture/15237-noc-muzeja-2014.html>
- <http://www.dalmacijanews.com/Magazin/View/tabid/75/ID/138436/Noc-muzeja-u-Skripu-u-znaku-Herkula-FOTO.aspx>
- <https://hr-hr.facebook.com/tzgspupetar>
- http://os-pucisca.skole.hr/?news_hk=1&news_id=82&mshow=290#mod_news
- <http://moj-otok.com/wp/bracinfo/noc-muzeja-u-skripu/>
- <http://www.boljani.info/bli>
- <http://braconline.blogspot.com/>

- http://www.hrmud.hr/vijest/izvjesce_o_noci_muzeja_2014,_31._siječnja_2014./362
- <http://www.index.hr/black/clanak/novi-rekordi-noci-muzeja-2014/725161.aspx>
- <http://slobodnadalmacija.hr/Kultura/tabid/81/articleType/ArticleView/articleId/234769/Default.aspx>
- <http://www.portaloko.hr/clanak/za-svaku-pohvalu-noc-muzeja-srusila-rekorde-/0/56784/>
- <http://www.akademija-art.hr/scena/24621-novi-rekordi-350-000-posjetitelja-pohrlilo-na-noc-muzeja-2014>
- <http://referendum.hr/!2368/?c=1272>

Restauracija Rendićeva portreta Olge Florio

- <http://giuseppesava.com/projekti/2014/2/13/portret-olge-florio>

Posjet ministrici kulture RH

- <https://www.facebook.com/media/set/?set=a.10152380934126000.1073742010.12843205999&type=3&uploaded=7>
- <http://www.braconline.com.hr/bracke-vijesti/vijesti-iz-kulture/15405-ministrica-u-supetru.html>

Noć knjige 2014.

- <https://www.facebook.com/media/set/?set=a.10152411781621000.1073742019.12843205999&type=1>
- <http://www.braconline.com.hr/bracke-vijesti/vijesti-iz-kulture/15446-noć-knjige-na-bracu.html>
- http://www.knjiznicasupetar.hr/index.php?option=com_content&view=article&id=163:no-knjige-2014&catid=2:vijesti&Itemid=6

Posjet sudionika seminara „Suhozid-turistička atrakcija“

- <http://www.dragodid.org/izvjestaj-sa-braca-svaka-stinja-gradi/>

19. muzejska edukativna akcija povodom Međunarodnog dana muzeja „(BEZ) VEZE“

- http://www.os-supetar.skole.hr/?news_id=1306#mod_news

Festival čakavske riči, 2014.

- <http://www.braconline.com.hr/bracke-vijesti/najave-i-obavijesti/15778-6-festival-cakavske-rici.html>

- <https://www.facebook.com/media/set/?set=a.10152704371731000.1073742137.12843205999&type=1>
- <http://stav.cenzura.hr/tag/festival-cakavske-rici/>
- http://os-pucisca.skole.hr/?news_id=100
- <http://209.59.234.164/Kultura/tabid/81/articleType/ArticleView/articleId/255657/Default.aspx>
- <http://www.braconline.com.hr/bracke-vijesti/dogadjanja-i-eventi/15792-5-festival-cakavske-rici.html>
- <http://slobodnadalmacija.hr/Kultura/tabid/81/articleType/ArticleView/articleId/255657/Default.aspx>

Posjet predsjednika RH

- <http://predsjednik.hr/blog/2014/10/27/predsjednik-josipovic-na-bracu-trebamo-iskoristiti-kapital-prirodnih-ljepota-i-dobrih-ljudi/>
- <http://www.braconline.com.hr/bracke-vijesti/brac-politika/15922-predsjednik-josipovic-posjetio-supetar.html>
- <http://www.index.hr/vijesti/clanak/josipovic-posjetio-supetar-i-skrip-na-bracu-treba-iskoristiti-kapital-prirode-i-dobrih-ljudi/780181.aspx>
- <https://hr-hr.facebook.com/pages/Start-Press/269237383155777>
- <http://www.slobodnadalmacija.hr/Split-%C5%BEupanija/tabid/76/articleType/ArticleView/articleId/262178/Default.aspx>

Francuski dokumentarni film *Paysages d'ici et d'ailleurs : la Croatie*

- <http://www.scoop.it/t/geographie/p/4014932656/2014/01/28/paysages-d-ici-et-d-ailleurs-arte>
- <http://www.arte.tv/guide/fr/047285-034/paysages-d-ici-et-d-ailleurs>
- <http://programme-tv.nouvelobs.com/documentaire/paysages-d-ici-et-d-ailleurs-s8200/saison-2/croatie-672597/>
- <http://www.programme.tv/c10335333-paysages-d-ici-et-d-ailleurs/croatie-73542326/>
- <http://playtv.fr/replay/439146/paysages-d'ici-et-d'ailleurs/10-02-2014/>
- <http://regardsurlacroatie.com/blog/visionnez-lemission-paysages-dici-et-dailleurs-sur-lile-de-brac/>

- <http://regardsurlacroatie.com/blog/visionnez-lemission-paysages-dici-et-dailleurs-sur-lile-de-brac/>

Ostalo

- Kratki intervju kustosice Andree Matoković za rubriku „U sridu!“ na facebook stranici TZG Supetar *People, places, events* 14. svibnja 2014.
- <http://os-selca.skole.hr/>
- <https://www.facebook.com/idiividtravel/photos/pbc.466920090077327/466919610077375/?type=1&permPage=1>

12.2. Sudjelovanje u televizijskim i radijskim emisijama

Razgovor novinarke Hrvatskog radija Maje Martinec s kustosicom Muzeja otoka Brača Andreom Matoković emitiran tijekom 2014. godine na Prvom programu Hrvatskog radija

Noć muzeja 2014.

- Reportaža o Noći muzeja i kulturnim ustanovama na Braču snimljena u utorak, 28. siječnja 2014. – novinarka HTV-a Branka Brekalo razgovarala s Andreom Matoković u Muzeju otoka Brača u Škripu i s Tinom Vukovićem u Galeriji „Branislav Dešković“ u Bolu, emitirano 30. siječnja 2014. u emisiji „Županijska panorama“ na HTV-u 2
- Javljanje uživo ravnateljice Jasne Damjanović u emisiji „Na magistrali“ Hrvatskog radija, u četvrtak, 30. siječnja 2014. u 12:15
- Najava Noći muzeja na Braču u programu Radio Splita 31. siječnja 2014. u 9:45 – razgovor s Andreom Matoković
- Najava Noći muzeja ravnateljice Jasne Damjanović na Radio Dalmaciji 31. siječnja 2014.
- Najava Noći muzeja ravnateljice Jasne Damjanović na Radio Braču 31. siječnja 2014.

12.7. Ostalo

Noć muzeja 2014.

- Noć muzeja 2014. u Muzeju otoka Brača u Škripu privukla je oko pet stotina posjetitelja. Za temu ovogodišnje muzejske noći organizatori, Centar za kulturu Brač i Turistička zajednica grada Supetra, odabrali su popularnog antičkog junaka Herkula

kojega su u drevnim rimskim kamenolomima na otoku kao svog zaštitnika štovali prvi brački kamenari - kavaduri, žbocaduri i diladuri. Noć muzeja otvorena je uz zvuke fanfara i trijumfalne glazbe u izvođenju brass benda „Brassčuta“ iz Pučišća koji je u dvorištu muzeja zabavljao posjetitelje tijekom čitave večeri.

Kustosica Andrea Matoković predstavila je slikovnicu „Herkul na Braču“ čiji su autori bračka djeca i učenici koji su izveli i nekoliko kazališnih uprizorenja Herkulovih uzbudljivih pustolovina. Tako su mali posjetitelji Noći muzeja imali prigodu pogledati „Plesnu priču o Herkulu“ u izvođenju učenika Osnovne škole Bol u suradnji s Centrom za kulturu Bol, predstavu „Herkul na otoku Braču“ koju su izvela djeca i učenici iz Sutivana u suradnji s udrugom „Svijet kao cvijet“, te predstavu „Herkul i Dejanira“ učenika Osnovne škole Pučišća. Direktor TZ Grada Supetra Ive Cvitanic predstavio je sve atraktivniju tematsku kulturno-turističku stazu „Herkules“ koja vodi prema rimskom kamenolomu Rasohe iznad Splitske. Posjetitelji su mogli kušati i antičke delicije - role od mošta, žrtveni kruh i vino s medom, koje su pripremili učenici opće gimnazije i hotelijersko turističkog smjera Srednje škole Bol Mia Petrić, Maria Kusanović, Maria Marinković i Lucija Brešković u pratnji „rimskih vojnika“ Petra Radića i Martina Stančića. Zajedno sa svojom profesoricom Sanjom Nejašmić posjetiteljima su podijelili recepte za ove rimske specijalitete ispisane na hrvatskom i latinskom jeziku, a ukazali su i na nedovoljno valoriziran spomenik rimske umjetnosti na Braču - rimsku piscinu na Zlatnom Ratu iz vremena kasne antike. U muzeju je za ovu prigodu postavljena i izložba tradicionalnih klesarskih alata, a posebnu je atrakciju za posjetitelje predstavljala radionica klesanja rimske arhitektonskih ukrasa koju su vodili učenici Klesarske škole iz Pučišća Martin Zohil, Boris Lukačević i Dominik Gabelica u pratnji svoje profesorice Vesne Matjašić i voditelja Darija Orlandinija. Škripske su žene pripremile na desetke vrsta različitih domaćih kolača, a posjetitelji su mogli kušati i omiljeni Herkulov napitak – vino iz bračke i Vinarije Senjković. U muzejskoj noći svoja je vrata otvorio i susjedni „Muzej uja“ obitelji Cukrov koja je s velikom radošću ugostila mnogobrojne posjetitelje. Muzej otoka Brača u Škripu kao dobitnik nagrade Hrvatskog muzejskog društva za 2012. godinu, i u ovoj je Noći muzeja još jednom potvrđio važnost kulture za identitet zajednice ali i svakodnevni život građana.

Tekst programa:

„Poznata je činjenica da je sova, koja nas hukanjem poziva na Noć muzeja, kao životinja božice Atene ujedno i stari simbol mudrosti. Jeste li se zapitali što se dogodi kad se povežu mudrost, hrabrost i izuzetna izdržljivost? Poštovani stanovnici i posjetitelji otoka, zacijelo Vam je kao najbliži odgovor na ovo pitanje pred očima iskrasnula slika tipičnog otočanina, snalažljivog i izdržljivog u životnim nedaćama. Ovogodišnja Noć muzeja u Škripu posvećena je jednom takvom naturaliziranom Bračaninu. Riječ je o Herkulju, kojeg su u drevnim rimske kamenolomima iznad Splitske kao svoga zaštitnika štovali prvi brački kavaduri, žbocaduri i diladuri. Nećemo Vas nagovarati da u ovoj prohладnoj siječanskoj noći prošetate do kamenoloma Rasohe u kojem se skriva lik Herkula isklesan u živoj stijeni, ali možete svratiti do Muzeja otoka Brača u Škripu, koji posjeduje dva rimska reljefa s prikazom tog popularnog antičkog junaka. Pozivamo Vas na izložbu radova na temu Herkulovih dvanaest zadataka i predstavljanje slikovnice 'Herkul na Braču'. Kroz predstave ćemo vam ispričati neke od Herkulovih uzbudljivih pustolovina, a moći ćete se okušati i u sportskim natjecanjima. Nakon napete priče o bogovima i čudovištima opustit će Vas umilna glazba, a ni Vaše nepce neće ostati bez slatkih zalogaja. Veselimo se Vašem dolasku!“

Festival čakavske riči, 2014.

- U petak, 29. kolovoza i subotu, 30. kolovoza 2014. godine u rodnom mjestu velikog bračkog pjesnika Stepana Pulišelića održano je peto festivalsko događanje koje su, pod pokroviteljstvom Grada Supetra, organizirali Turistička zajednica grada Supetra, Narodna knjižnica Supetar i Centar za kulturu Brač.

U sklopu festivalskog programa u „Muzeju uja“ obitelji Cukrov, otvorena je izložba skulptura u maslinovu drvu postirskog umjetnika i pjesnika Ive Markovića Kore. Ispred župne crkve svete Jelene učenici osnovne škole Pučišća izveli su svoju predstavu “Pastirski Brač“, a ravnateljica škole Lucija Puljak predstavila je knjigu posvećenu bračkim suhozidima. Pokazali su tako mali Pučišćani i njihovi učitelji kako se čuvanjem običaja voli Brač, a Brač treba voljeti i tako da se čuva i štiti njegov jezik - poručili su sudionici druge festivalske večeri u Škripu održane u prekrasnom prostoru iza Muzeja otoka Brača. Na toj „Večeri velikana bračke čakavske riči“ posvećenoj Stjepanu Pulišeliću i nedavno preminulom akademiku Petru Šimunoviću, o iznimnoj vrijednosti njihova doprinosa očuvanju bračke čakavice

govorili su akademik Jakša Fiamengo, Lucija Puljak, Gita Dragičević i Filip Galović. Pulišelićeve i Šimunovićeve stihove i prozu kazivale su Maja Martinić, Vesna Martinić i Magdalena Senjković, a uglazbljene čakavske stihove otpjevale su bračke klape „Volat“ i „Boduli“. Na ovoj večeri prepunoj emocija i lijepih uspomena na *barba Štefu* i *Petra Pivca*, naše bračke velikane, iznimno dobro raspoloženu publiku škripske su žene počastile domaćim kolačima, a domaća se pisma i domaća rič u dvoru muzeja čula do kasno u noć.

Noć hrapoćuše 2014.

- U slikovitom mjestu Dol na otoku Braču u organizaciji udruge „Hrapoćuša“, Turističke zajednice „Postira“ i Centra za kulturu Brač 16. kolovoza 2014. održala se peta „Noć hrapoćuše“, manifestacija kojom se promovira ova autohtona slastica koja je uvrštena na listu nematerijalne kulturne baštine Republike Hrvatske. Stanovnici Dola u suradnji s Centrom i Muzejem otoka Brača već petu godinu kroz „Noć hrapoćuše“ slave njezinu osobitu kulturnu vrijednost, a u ovogodišnjem programu posjetitelji su se mogli upoznati s tradicijom pripremanja ove dolske torte jedinstvene po svom hrapavom i rustikalnom izgledu (dobila je naziv po lokalnom kamenu na koji neodoljivo podsjeća) i naravno kušati hrapoćušu. Postavljena je i izložba u špiljama na kojima su temeljene dolske kuće, koja je, osim teme pripreme hrapoćuše, nadopunjena starim fotografijama Dola i Doljana. Organiziran je obilazak obnovljene crkvice sv. Petra s najstarijim sačuvanim zvonom na Braču iz 14. stoljeća. Gosti večeri bili su članovi udruge „Poljički soparnik“ i poljički knez Petar Rodić koji su prezentirali umijeće pripreme soparnika - još jednog zaštićenog kulturnog dobra RH. Veza Poljičana i Bračana davnašnja je, sjetimo se samo poljičkih svećenika koji su u 15. stoljeću zasnovali redovničke pustinjačke zajednice na južnim padinama otoka Brača od kojih je zasigurno najpoznatija Pustinja Blaca. U programu su sudjelovali Dolski pučki pivači, klapa „Boduli“ i trio „Mažinin“ .

14. UKUPAN BROJ POSJETITELJA

Individualni posjetitelji

- Individualni posjetitelji su osobe koji samostalno, bez posredovanja velikih turističkih agencija organiziraju posjet muzeju. Neki od ovih posjetitelja dolaze u skupinama s

vodičem, ali kako ulaz plaćaju gotovinom, slobodni su prihvatići ili odbiti ponuđeno razgledavanje muzeja. Ponekad se radi i o slučajnim posjetiteljima Škripa kod kojih je uvodna riječ o muzeju potaknula znatiželju i navela ih na odluku da saznaju nešto više o njegovom fundusu.

Vaučeri

- Skupinama stranih turista smještenima u bračkim hotelima posjet muzeju unaprijed organiziraju i naknadno plaćaju velike turističke agencije, kao što su Perfecta Travel, Atlas i Elite. U 2014. godini Muzej otoka Brača je posjetilo 265 organiziranih skupina putem vaučera.

Ostalo

- Dana 9. travnja 2014. ministrica kulture Republike Hrvatske Andrea Zlatar-Violić posjetila je Muzej otoka Brača
- Prigodom posjeta Muzeju otoka Brača 27. listopada 2014. predsjednik Republike Hrvatske Ivo Josipović zabilježio je u knjizi posjetitelja: „Zadivljen sam bogatom povijesnom baštinom i prirodnom ljepotom ovog kraja. Siguran sam da će briga o baštini pomoći očuvanju našeg identiteta, ali i zainteresirati brojne turiste.“
- Dana 20. studenog 2014. godine u Supetru predsjednik Matice umirovljenika Splitsko-dalmatinske županije Žarko Belošević uručio je djelatnicima Centra za kulturu Brač zahvalnicu za organizaciju 35. Susreta Matice umirovljenika Dalmacije na Braču (24. – 26. listopada 2014.).

Muzej otoka Bráča, Škrip, 2014.	BROJ POSJETITELJA PO PROGRAMIMA										
TIP POSJETITELJA	STALNI POSTAV	POVREMENE IZLOŽBE	MUZEJSKE IZLOŽBE U DRUGIM SREDINAMA	IZDVOJENE ZBIRKE I LOKALITETI	UKUPNO STALNI POSTAV + IZLOŽBE	EDUKACIJSKI PROGRAMI	MANIFESTACIJE, OTVORENJA, PROMOCIJE, AKCIJE i DR. (Muzejska ekspozicija "BEZ VEZE")	NOĆ MUZEJA	MEĐUNARODNI DAN MUZEJA	OSTALI PROGRAMI (NAVESTI KOJI)	UKUPNO
ODRASLI (15 kn)	4684	0	0	0	4684	0	0	0	0	0	4684
DJECA (5 KN)	880	0	0	0	880	0	0	0	0	0	880
GRUPNI POSJETI (ODRASLI) po 15 kn - broj osoba	1166	0	0	0	1166	0	0	0	0	0	1166
GRUPNI POSJETI (DJECA) po 5 kn - broj osoba	698	0	0	0	698	0	0	0	0	0	698
OBITELJSKA ULAZNICA - broj osoba	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
BESPLATAN ULAZ	144	0	0	0	144	0	30	500	0	0	674
OSTALO - GRUPNI POSJETI PUTEM VAUČERA (ODRASLI) po 15 kn - broj osoba	6961	0	0	0	6961	0	0	0	0	0	6961
OSTALO - GRUPNI POSJETI PUTEM VAUČERA (DJECA) po 5 kn - broj osoba	595	0	0	0	595	0	0	0	0	0	595
UKUPNO:	15128	0	0	0	15128	0	30	500	0	0	15658

15. FINANCIJE

15.1. Izvori financiranja / 15.2. Investicije

Izrađen je troškovnik za nastavak radova na sanaciji dijela krovišta zgrade muzeja, te su po osnovi sredstava Ministarstva kulture, Splitsko dalmatinske županije, Grada Supetra i vlastitih sredstava ugovoreni radovi u brutto vrijednosti od 228.512,50 kuna (od toga 100.000 MK, 50.000 SDŽ, 50.000 Grad Supetar, 28.512,50 Centar)

Radove na brušenju, toniranju, lakiranju i izmjeni dijela podnica na prvoj katu muzeja u brutno vrijednosti od 17.374,50 kuna financirali su Grad Supetar i Centar za kulturu Brač (od toga 15.000 Grad Supetar, 2.374,50 Centar)

Konzervatorsko restauratorske radove na škrinjama iz muzejskog fundusa u brutto vrijednosti od 35.665,63 kune financiralo je Ministarstvo kulture i Centar za kulturu Brač (od toga MK 30.000 kuna, 5.665,63 Centar)

Izradu nove staklene oplate vitrine u velikoj dvorani na prvom katu muzejske zgrade i staklenu oplatu i police vitrine za izlaganje kamenih ulomaka u arheološkoj zbirci u prizemlju muzeja financirala je Turistička zajednica Grada Supetra u iznosu od 9.212,50 kuna

Izradu drvenog rukohvata za stepenište koje vodi u kriptu mauzoleja u arheološkoj zbirci te novog rukohvata i ograde stepeništa koje vodi na prvi kat muzeja financirao je Centar za kulturu Brač u iznosu od 6.975,00 kuna.